

Таблиця 1 - Диспропорції у ресурсній базі банків за 2020-2023 рр. [1]

Роки	Довгострокові депозити (понад 1 рік), млрд грн	Довгострокові кредити (понад 1 рік), млрд грн	Перевищення (+, -), млрд грн
2020	146,4	482,6	-336,2
2021	146,3	505,0	-358,7
2022	131,1	480,9	-349,8
2023*	114,3	474,6	-360,3

* Дані на кінець листопада 2023 р.

Як засвідчили дані таблиці, у 2020 р. дисбаланс між ресурсною базою банків та їх активними операціями склала 336,2 млрд грн, а в 2023 р. вона зросла до 360,3 млрд грн. Ці дані підтверджують висновок про ризиковість кредитування банків. У випадку погіршення економічної кон'юнктури, о супроводжується зменшенням ресурсної бази, банки практично не здатні самостійно подолати кризові явища, стають фінансово неспроможними. Для подолання даної диспропорції доцільним є введення з боку НБУ обмежень на обсяги довгострокового кредиту. Їх ресурсною базою повинні бути довгострокові депозити, які залучаються банками.

Література:

1. Джерело: Кредити та депозити, надані депозитними корпораціями в Україні за відповідні роки. Національний банк України. URL. <http://bank.gov.ua>

РИЗИКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЕРЕВІРКИ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ (СКРИНІНГУ)

Кучерявенко С.С.

*Науковий керівник: Мазаракі Н.А., д.ю.н., професор
Державний торговельно-економічний університет*

Характерною тенденцією сучасного регулювання інвестиційної діяльності іноземців є активне запровадження розвиненими країнами механізмів скринінгу прямих іноземних інвестицій задля забезпечення національної безпеки та громадського порядку.

Хоча даний механізм є об'єктивно необхідним у національному законодавстві, що відображається у потребі визначення та протидії дійсно небезпечним іноземним інвестиціям, процедура скринінгу в будь-якому випадку створює певний бар'єр також і для добросовісного іноземного інвестора, оскільки вимагає додаткових витрат матеріальних та нематеріальних ресурсів, що може негативно вплинути на інвестиційний клімат Держави.

Поряд з цим варто враховувати, що в національному законодавстві України велика кількість юридичних процедур на практиці потребують доопрацювань, оскільки обтяжені бюрократичними елементами, недотриманням встановлених строків розгляду та відсутності гарантій позитивного рішення навіть за умов беззаперечного дотримання вимог

заявником.

Також, Федорчак О.В. підмітив, що в Україні створено ґрунтовну нормативно-правову базу для здійснення інвестиційної діяльності, яка, за підрахунками різних дослідників, охоплює від 150 до 1 000 нормативно-правових актів. Очевидно, що такий масив законодавчо закріплених положень призводить до колізій, конкуренції та надмірної «завантаженості» у правовому регулюванні здійснення інвестиційної діяльності, і аж ніяк не сприяє підвищенню економічної привабливості України. Крім того, чинна законодавча база постійно зазнає численних змін та доповнень [1].

У свою чергу винесення рішення про заборону або обмеження придбання бізнесу з використанням механізму перегляду в конкретному індивідуальному випадку призводить до часткового запобігання розвитку ринку. Так, суб'єкти вільного ринку домовилися про певну транзакцію, однак держава втручається в це вільно прийняте ринкове рішення за допомогою відповідного механізму і таким чином його обмежує. Більше того, сама по собі процедура розгляду, незалежно від її результатів, вже є обтяжливою, оскільки зазвичай призводить до затримок у процесі придбання [2, с. 74].

Можливість заборони придбання створює ще одну змінну для зацікавлених сторін, від якої залежить успіх транзакції, але яку сторони не можуть контролювати. Це створює правову невизначеність і, можливо, навіть утримання окремих суб'єктів від потенційних транзакцій, оскільки ризик невдачі та пов'язані з цим марні витрати є для них надто високими. Поряд з цим, витрати зацікавлених сторін зростають у будь-якому випадку через додаткові консультації, які вимагаються відповідно до законодавства про зовнішню торгівлю – це саме по собі також є бар'єром для прямих інвестицій з третіх країн. Крім того, сторони вважатимуть за необхідне принаймні з самого початку врахувати у своєму плані угоди можливу затримку, спричинену процедурою перегляду [2, с. 74-75].

Всі вищезазначені аспекти в кінцевому підсумку призводять до того, що пропозиції щодо придбання, які підпадають під сферу інвестиційного контролю, опиняються в невігідному становищі порівняно з пропозиціями інших (вітчизняних) потенційних покупців. Всі ці абстрактні наслідки можуть мати негативний вплив на інвестиційні інтереси інвесторів з третіх країн, а отже, і на їхню власну економіку. Таким чином, очевидно, що механізм контролю за інвестиціями може мати гальмівний вплив на транскордонний ринок корпоративних поглинань. Це стосується як його безпосереднього застосування до конкретної транзакції, так і самого факту його існування [2, с. 75].

Перенесення цих висновків на питання, що розглядається, показує, що загальна ідея механізму перевірки прямих іноземних інвестицій для захисту ключових національних інтересів, за умови чіткого нормативного визначення процедури, є позитивним рішенням, хоча в будь-якому випадку і створює певні незручності для іноземного інвестора. Поряд з цим, у випадку неналежної реалізації на практиці, механізм скринінгу прямих іноземних інвестицій може

стати всього лише додатковим бар'єром для іноземного інвестора без будь-якого позитивного ефекту для економіки України.

Література:

1. Федорчак О.В. Систематизація законодавчого забезпечення інвестиційної діяльності в Україні. Теорія та практика державного управління. 2017. № 4 (59). С. 1-10. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-4/doc/2/07.pdf>

2. Kretzschmar M, «Teil 1: Rechtspolitische und rechtsökonomische Erwägungen», Die Überprüfung drittstaatlicher Unternehmensakquisitionen zum Schutz der öffentlichen Ordnung und Sicherheit in der Europäischen Union: Grundlagen für eine unionsweite Rechtsangleichung (1st edn, Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co KG 2022). URL: <https://doi.org/10.5771/9783748928737-62>

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА ГЛОБАЛЬНУ ТРАНСПОРТНУ ІНФРАСТРУКТУРУ

Куц АА., здобувач PhD

*Науковий керівник: Дмитрієва О.І., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний світ переживає епоху значних трансформацій у транспортній сфері, керованих широким спектром інновацій. Від електричних автомобілів до автономних транспортних засобів, ці нововведення обіцяють радикально змінити спосіб, яким ми думаємо про мобільність і планування інфраструктури в містах та за їх межами.

Інновації у транспортній галузі не тільки дають змогу покращити ефективність пересування, але й сприяють створенню більш сталого і екологічно чистого майбутнього. Особливо значний вплив має швидке розширення мережі електричних автомобілів, яке зумовлене посиленням урядових норм, спрямованих на скорочення викидів вуглекислого газу. Інвестиції в ці сфери дозволяють значно збільшити пробіг на одному заряді, що робить електромобілі більш привабливими для споживачів.

Також важливим аспектом інновацій у транспортній сфері є використання великих даних і штучного інтелекту для аналізу транспортних потоків та покращення управління міським трафіком. Ці технології дозволяють зменшити затори, підвищити ефективність громадського транспорту і забезпечити більшу персоналізацію послуг.

Кожна з цих інновацій впливає на різні аспекти транспортної системи, спонукаючи до нових досліджень і розробок, що можуть далі перетворити цей критично важливий сектор.

Розвиток електричних транспортних засобів стимулює зростання інфраструктури зарядних станцій, що зменшує залежність від нафтопродуктів і сприяє зниженню викидів парникових газів. Це в свою чергу впливає на